

STIMULAREA ÎNVĂȚĂRII PRIN JOC

AUTOR: Profesor pentru învățământul primar și preșcolar VASILE JANINA-FLORENTINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ DRĂGOTEȘTI

Cel mai frumos și facil mod în care putem să-i învățăm pe copii să se adapteze la nou este jocul. Jocul ocupă, evident, locul preferat în activitatea de fiecare zi a copilului. Jucându-se, el își satisface nevoia de activitate, de a acționa cu obiecte reale sau imaginare, de a se transpune în diferite roluri și situații care îl apropie de realitatea înconjurătoare. Folosirea jocului didactic în procesul de învățământ face ca elevul/preșcolarul să învețe cu plăcere, să devină interesat de activitatea care se desfășoară; face ca cei timizi să devină mai volubili, mai activi, mai curajoși, să capete mai multă încredere în capacitățile lor, mai multă siguranță și tenacitate în răspunsuri.

Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni și operații care, paralel cu destinderea, cu buna dispoziție și cu bucuria, urmărește obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală și fizică a copilului. Inclus în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acestuia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție, de divertisment, ceea ce previne apariția monotoniei, a oboselii și a plictiseli.

Dar ce este jocul didactic? Este un important mijloc de educație intelectuală, ce dezvoltă în copil capacitatea creatoare.,„Este o metodă ce cunoaște o largă aplicabilitate și imprimă un caracter viu și atrăgător activității școlare.” Prin jocurile didactice introduse în diferite momente ale lecției, se realizează o învățare activă, acordând un rol dinamic intuiției și imaginației. Rolul cadrului didactic este nu de a preda cunoștințele sau de a prezenta de-a gata soluțiile. Copiii ar trebui lăsați să-și confrunte părerile, să învețe din propriile greșeli, dând curs liber imaginației și fanteziei fiecăruia.

Printre deprinderile pe care copilul le dobândește și le consolidează prin joc se numără dezvoltarea limbajului, abilitatea de soluționare a problemelor, negocierea și logica succesiunii.,„Introducerea jocului în diferite etape ale demersului didactic conduce la un plus de eficiență formativă în planul cunoașterii, dezvoltă la elevi atitudini afective și conduite conștiente de acțiune. În acest fel, învățătorul reușește să activeze copiii din punct de vedere cognitiv, operațional și afectiv sporind gradul de înțelegere și participare activă a elevului la actul de învățare, să evidențieze modul de acțiune în diverse situații, să formeze deprinderi de interacțiune în cadrul grupului și, nu în ultimul rând, contribuie la formarea deprinderilor de autocontrol a conduitelor operatorii și a achizițiilor cognitive ale copiilor.” Nevoia de învățare a existat întodeauna și este o parte integrantă a modului nostru de viață. Pentru a putea face față provocărilor și a învăța despre ceea ce se întâmplă în jurul nostru, trebuie să găsim modalități interesante și amuzante de învățare, care pot face copiii să vrea și să le placă să învețe. Există o nevoie de tranziție în procesul de învățare, care se petrece într-o formă nouă și surprinzătoare, ce dezvoltă adaptabilitatea, gândirea creativă și ieșirea din zona noastră de confort. Realizarea acestui lucru se face prin transformarea activității de învățare

într-una experiențială, amuzantă, permisivă și de schimbarea a mediului tradițional aplicat până acum.

Doleanțele mereu crescânde ale societății contemporane impun învățământului actual sarcini importante care să determine creșterea calității lui. De aceea sunt necesare cele mai eficiente căi, cele mai variate metode și mijloace care să asigure și să stimuleze, în același timp, creșterea ritmului de instruire a cunoștințelor. Jocul didactic s-a dovedit a fi panaceul binevenit.

Rolul și importanța jocului didactic constă în faptul că el facilitează procesul de asimilare, fixare și consolidare a cunoștințelor, iar datorită caracterului său formativ, influențează dezvoltarea personalității copilului. El este și un important mijloc de educație intelectuală, pune în valoare și antrenează capacitățile creatoare ale elevului.

Jocul stimulează interesul și curiozitatea elevului, favorizând acumularea unei cantități mari de cunoștințe într-un timp redus și aparent fără efort. Îl determină pe elev să învețe cu drag, acesta nesuzținând efortul intelectual depus.

Jocul schimbă comportamentul unor copii timizi, nesiguri. Jocul stimulează și modelează procesele afectiv-emoționale, îmbogățind viața afectivă a copiilor și ajutându-i să-și stăpânească emoțiile.

Prin joc copilul ne dăruiește, fără să-și dea seama, tot ce are el mai bun, atât ca forțe fizice, cât și ca valori morale. El contribuie la formarea personalității copilului și creează o ambianță de cooperare. Astfel, se modelează dimensiunile etice ale conduitei. Cinstea, corectitudinea, onestitatea au în joc un caracter dominant.

Folosit cu pricepere și tact pedagogic, jocul reușește să înlăture și să prevină rămânerea în urmă la învățătură a școlărilor cu o înțelegere mai greoaie.

Jocul formează și dezvoltă copilul pentru viață, lucru pe care și școala îl vizează și anume formarea și dezvoltarea din toate punctele de vedere a elevului pentru viață, în general.

J.Chateau considera copilăria a fi „ucenicia necesară vârstei mature și nu putem ignora din această perioadă jocul - acest impuls irezistibil prin care copilul își modelează el însuși propria statuie”(1953 Poemul pedagogic, Editura de stat didactică și pedagogică, Iași, pag.7).

A.S.Makarenko afirma că „jocul îl pregătește pe copil pentru munca de mai târziu”, Ed.Claparede spunea ca „jocul pregătește viitorul, satisfăcând necesitățile prezente”(1975 Psihologia copilului și pedagogie experimentală, Editura Didactică și pedagogică, pag.14).

Toate acestea mi-au întărit convingerea că folosind jocul în cadrul lecțiilor voi reuși să cunosc mai ușor și mai bine personalitatea școlărilor și astfel, să-i învăț cum și ce să învețe. Copiii trebuie să învețe jucându-se, așa afirma Henri Walton „jocul este activitatea prin care copilul cucerește încrederea în forțele sale”. De aceea, orele de învățare trebuie să alterneze cu cele de joc.

Bibliografie:

- ✓ Chateau Jean, „Poemul pedagogic”, Editura de stat didactică și pedagogică, Iași, 1953;

- ✓ Claparede Ed., „Psihologia copilului și pedagogie experimentală”, Editura Didactică și pedagogică, 1975;
- ✓ Chateau J., „Copilul și jocul”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970;
- ✓ Claparede Eduard, „Psihologia copilului, pedagogic experimentală”, Editura Didactică și Pedagogică , București, 1972;
- ✓ Claparede Eduard, „Educatia funcțională”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973;
- ✓ Cojocar Ioana, „Influențele jocului didactic în procesul instructiv – educative” - culegerea „Învățământul primar”, 1994;
- ✓ Johan Huizinga, „Homo ludens”, Ed.Humanitas, București, 2007.